Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"

363

363

NINA STĂNCULESCU

IMAGINEA FĂRĂ ECRAN

B. MIRCEA

Lotuşii

ŞTEFAN NICOLICI

Lectură

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta-desen: VICTOR WEGEMANN
Portrete: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XVI
1 ianuarie 1970

NINA STĂNCULESCU

Ca și în PRIMA INVENȚIE A LUI MIHNEA (Colecția nr. 261—262), în IMAGINEA FĂRĂ ECRAN Nina Stănculescu, pornind de la o idee științifico-fantastică, urmărește cu delicatețe și umor discret o investigație psihologică.

Imaginea fără ecran

1.

Odată cu căderea nopții, atmosfera se încărcase încă și mai mult de electricitate. Plutea în aer o neliniște apăsătoare, în care totul aștepta, dintr-o clipă într-alta, dezlănțuirea furtunii.

Oamenii, pe străzi, treceau posaci și irascibili.

Iar în casa atît de tăcută a profesorului de fizică electronică Marian Tomir răsunau strigătele cu totul neobișnuite ale bătrînului său tată, care izbea cu bastonul în pămînt și-l pironea pe profesor cu o privire îndîrjită :

— La tine la institut n-ai decît să faci cîte experiențe îți place. De-asta e făcut institutul, de-asta ești acolo. Dar n-ai dreptul să vii și acasă cu mașinăriile tale monstruoase, să-ți îngrozești părinții bătrîni și sora fragedă.

Amîndoi părinții lui bătrîni, împreună cu sora lui fragedă, care într-adevăr n-avea decît optsprezece ani, se găseau în clipa aceea strînși în biroul lui, se vede, cu toții aduși de creșterea tensiunii atmosferice.

Mama se așezase în fotoliul din fața biroului și dădea nervos din două andrele. Sora fragedă se așezase la o parte, pe un scaun, și, cu capul întors spre una dintre ferestrele pe care năvălea o aromă înnebunitoare de salcîmi înfloriți, părea să n-aibă habar de tot ce se petrece în jurul ei.

— Experiențele tale au să ne omoare, continuă vehement tatăl, venind drept în fața lui Tomir. Am ajuns oare la vîrsta aceasta respectabilă ca să fiu omorît de propriul meu copil ?

— N-ai nici o atenție pentru noi, adăugă numaidecît sfîșietor, și mama, în timp ce andrelele îi alergau sprințare în mîini. Azi-dimineață, cînd am intrat la tine în dormitor, a țîșnit numaidecît de nu știu unde, în fața mea, o fîșie de lumină de era să cad pe jos de spaimă.

— Și eu, o acoperi tatăl, al cărui glas creștea tot mai amenințător, cînd am pus mîna pe bricheta pe care mi-o uitasem aici, la tine pe birou, era cît pe-aci să mă ard.

— Viața noastră a ajuns un chin, se jelui mama în concluzie.

Marian Tomir nu părea însă să audă cuvintele lor mai mult decît sora lui. În spatele biroului, cu capul în pumni, urmărea tot mai concentrat strălucirea nefirească, în semiobscuritatea din jur,

a andrelelor. Părea că mici steluțe palide se desprindeau și zburau în cercuri luminoase în jurul mîinilor mamei lui.

— Repet, și tatăl își punctă cuvintele cu două lovituri de baston în parchet, la tine în laborator nu ne amestecăm! Dar e intolerabil, nemaipomenit ca acasă...

În clipa aceea, un țipăt îl acoperi. Sora fragedă se ridicase în picioare, tremurînd, și arăta cu mîna spre fereastră.

Acolo, în pervaz, apăruse un fel de stafie, o femeie ca un abur.

Un timp toți priviră către ea, fără să se poată mișca sau rosti ceva. În cele din urmă, Marian Tomir spuse cu un glas gîtuit:

— Bună seara!

— Bună seara! îi răspunse apariția, cristalin și cu mult mai deslușit decît era vizibilă.

— Poate-i prea multă lumină aici? întrebă încet Tomir.

Și ea:

— Dacă ai stinge lumina, mi-ar face plăcere!

Dar acum părinții lui părură că-și ies din minți:

— Iar o experiență! zbieră tatăl.

— Să piară! Fă-o să piară! strigă mama, căreia andrelele de mult îi zăceau pe jos.

— Vă rog să mă lăsați singur, le spuse blînd Tomir, vă rog...

Și, ocolind biroul, se îndreptă spre comutatorul de lumină.

— Băiatul ăsta ne omoară, am spus că ne omoară, răcnea tatăl, împingîndu-le pe cele două femei pe ușă afară.

În întunericul și liniștea care se lăsaseră dintr-o dată, apariția trecu de pervazul ferestrei, plutind și legănîndu-și doar ușor capul. Trăsăturile feței nu i se distingeau, dar faldurile elegantei rochii lungi de seară i se desprindeau în amănunțime. Se opri dinaintea lui Tomir.

— Cine ești? o întrebă el, cu un tremur imperceptibil în glas.

— 2 337.

— Ce-i asta? Un cifru?

— Deocamdată un număr.

— De unde vii?

— Dintr-un laborator.

— Care?

— Deocamdată, oarecare.

— Așadar, ești imaginea receptată fără ecran!

— Exact.

— Și cum te miști?

— Destul de ușor.

— Nu poți să-mi dai niște indicații mai precise?

— Deocamdată nu.

— Atunci spune tot ce poți să spui.

— Că exist.

— Asta observ și eu.

— Că exist datorită atmosferei încărcate de electricitate din atmosferă.

— Iată, ar fi trebuit să bănuiesc.

— Că, dacă îmi dai voie, acum plec.

— Cred că-ți dai seama că nu-ți dau voie.

— Și așa tot va trebui să plec.

— De ce nu mai poți rămîne ?
— Pentru astăzi ajunge ! Dar am să mă-ntorc !
— Cînd ?
— În prima seară dinaintea unei furtuni.
— Asta poate fi peste o lună, două.
— Poate fi și mîine.
— Cum să am răbdare ? Spune-mi barem dacă ești emis de aici din oraș.
— Iartă-mă că remarc, nu ești prea politicos. Spui „ești emis". N-ai observat că sînt femeie ? Și, rostind aceste vorbe, înaintă spre el aproape plutind și mișcîndu-și ușor faldurile rochiei lungi.
— Ei drăcie ! se încruntă Tomir. Îți arde de glume !
— Nu glumesc, apariția își plecă grațios capul și păru că surîde. Dar ca să nu dispar așa, dintr-o dată, ceea ce mi-ar fi neplăcut, te rog să mă conduci spre cealaltă fereastră.
— Nu vrei să spui dacă ești emisă din oraș ? strigă Tomir venind spre ea.
— Refuz.
— Am să te găsesc, să știi, de oriunde vii, am să te găsesc ! se mînie Tomir.
— Iată într-adevăr niște cuvinte amabile, potrivite pentru o femeie, șopti de data aceasta apariția. Dar dacă nu vrei să mă conduci singur spre fereastră, cu tot regretul, va trebui să dispar și așa.
— Stai ! răcni Tomir.
Dar imaginea pieri ca și cum nici n-ar fi fost. Și în momentul acela afară se dezlănțui furtuna.

2.

A doua zi de dimineață, profesorul Tomir năvăli în laboratorul în care lucra și, fără să închidă ușa în urma lui, se repezi spre laboranta care-l ajuta :
— Unde e radiogoniometrul ? strigă el în loc de bună dimineața.
Salariata îl privi cu uimire și cu oarecare spaimă :
— Nu știți că l-am trimis laboratorului din Ploiești ?
— Dar cum e posibil, tovarășă, să fie un singur radiogoniometru într-un laborator și acela lipsă ? Cum să poți duce niște cercetări în condițiile astea ?
— Să-ncerc să-l capăt înapoi ? întrebă politicos laboranta.
— Auzi întrebare ! pufni Tomir, bineînțeles ! Numaidecît ! Pînă la prînz să-l capăt !
— Pînă la prînz !? se miră ea. De la Ploiești !?
— Ce-o fi atîta greutate ? se enervă Tomir. Trenurile spre Ploiești pleacă din oră în oră, ce zic ! din jumătate în jumătate de oră. Nici nu e nevoie să iei trenul ! Ia mașina institutului. Te rog, zboară !
— Bine, rosti laboranta, dezbrăcîndu-și liniștită halatul pentru a-și pune pardesiul. Apoi, cum Tomir se năruise într-un scaun și-și luase capul în mîini, îl întrebă cu oarecare teamă : Pot să vă-ntreb de ce aveți nevoie atît de urgent de radiogoniometru ?
Tomir își ridică spre ea o privire rătăcită și izbucni :

— Află că aseară s-a format la mine acasă o imagine fără ecran. Am stat de vorbă cu ea cum stau cu dumneata. Înțelegi ? Acel lucru pe care mă străduiesc de atîta vreme să-l realizez, la care lucrez ca un nebun, cineva, altcineva, a reușit să-l facă !

— Înțeleg, dădu din cap fata. A profitat de atmosfera încărcată de electricitate de ieri, dinainte de furtună.

— Într-adevăr, recunoscu Tomir.

— Și n-ați putut afla de unde s-a emis ?

— Cum să aflu ? se enervă Tomir. Fii bună și adu-mi cît mai grabnic aparatul. Prima oară cînd mai apare...

— Îi veți detecta direcția, continuă fata fraza lui.

Vru să-l mai întrebe ceva, dar se răzgîndi și plecă.

3.

Radiogoniometrul, aparatul care detectează direcția oricăror unde, n-a putut fi însă adus în ziua aceea de la Ploiești. Pur și simplu se defectase. Laboranta s-a văzut nevoită să plece la un laborator de la Brașov pentru a căuta să împrumute de acolo un alt aparat. Asta îi luă însă vreo două zile și, nu se știe de ce, mai și întîrzie pe drum.

Între timp, într-o seară, se formă iarăși o atmosferă încărcată de electricitate, așteptînd furtuna. Și iarăși îl găsi pe profesor la el acasă. Stătea aplecat asupra unor hîrtii pline de calcule cînd auzi glasul cristalin, cunoscut :

— Bună seara !

El își ridică ochii și dădu de apariție chiar înaintea lui.

Furios că n-are asupra sa radiogoniometrul, rămase nemișcat în scaun.

— Ți-am spus că voi mai veni ! rosti ea aplecîndu-se asupra lui. Era atît de aproape încît Tomir putea acum să-i deslușească vag trăsăturile delicate ale obrazului. Întinse mîna spre lampa de birou și o stinse.

— Mi se pare că data trecută cînd am venit, rosti ea, ți-am produs oarecare necazuri familiale. Te rog să mă ierți.

Tomir nu-i răspunse. In întuneric, imaginea prindea o stranie realitate. Iar lui Tomir îi trecu prin minte că era atît de frumoasă pentru că nu era o imagine color ; îi trecu prin minte că dacă ar fi fost colorată, ar fi pierdut, desigur, mult din acel farmec aproape nefiresc.

— Tot n-ai de gînd să-mi faci vreo confidență ? murmură el.

— Confidență ?! Și, lăsîndu-și capul pe spate, apariția se porni să rîdă cu un rîs vioi, aproape copilăresc. Ce confidență să-ți fac ?

— De unde vii ? Cine ești ?

— Viu din intersecția a două raze de înaltă frecvență ce pătrund pe cele două ferestre ale tale. Sînt o plasmă ce se poate proiecta prin aer. Iată, știi de unde vin și cine sînt.

— Rîzi de mine, e clar, șopti obosit Tomir, lăsîndu-se pe speteaza scaunului. Dacă aș avea la mine un radiogoniometru, n-aș mai avea nevoie să te întreb nimic.

— Dacă..., rîse iar apariția, scuturîndu-și pe umeri buclele.

— Numai laboranta-i de vină, scrîșni Tomir, niciodată nu-mi face o treabă ca lumea și pînă la capăt!

Apariția își îndreptă deodată trupul și păru foarte atentă:

— E vorba de laboranta căreia i-ai spus acum cîteva zile „Sînt atît de zăpăcit încît ce m-aș face fără memoria dumitale?".

— Bine... dar... Tomir se ridică în picioare. Ce mai ești pe lîngă imagine fără ecran? Cunoști lucruri pe care nimeni nu le știe...

Imaginea însă se stinse.

4.

A doua zi de dimineață o găsi pe laborantă ca de obicei în fața cutiilor de experiențe.

— Cînd te-ai întors? a întrebă Tomir cu oarecare enervare.

— Astă-noapte, foarte tîrziu, răspunse ea și, întorcîndu-se pe scăunelul cu șurub pe care stătea, îi întinse o pungă de piele rotundă.

Tomir desfăcu nervos capacul și înăuntru găsi cadranul radiogoniometrului. Dădu din cap cu un zîmbet ușor ironic.

— S-a întîmplat ceva? întrebă fata.

— Nu, murmură Tomir.

Dar, în loc să se așeze la masa lui. se porni să cerceteze cu atenție fiecare colțișor al laboratorului.

— Căutați ceva? îl întrebă din nou laboranta.

— Nimic, răspunse aproape mîrîit Tomir, apoi izbucni deodată: Dacă vezi pe aici un aparat pe care nu-l cunoști și nu știi ce caută, te rog să mă anunți numaidecît!

Fata dădu din umeri și nu-l mai întrebă nimic.

5.

Trecură zile după zile, săptămîni după săptămîni, și nimic deosebit nu se mai întîmplă în afară de faptul că profesorul Tomir mai ținu două comunicări importante. Totul era absolut la fel: acasă aceleași cicăleli ale părinților, continue și neschimbate ca răsăritul și apusul zilnc al soarelui, la facultate apropierea sfîrșitului de an, la laboratorul institutului experiențele personale, în care-l ajuta laboranta.

Aparent nimic nu se întîmpla. În realitate, Tomir devenea tot mai irascibil, încît într-o dimineață ajunse să-i spună bătrînului său tată:

— Uite ce-i, tată, viața mea e asta care este și n-am să m-apuc să mi-o schimb. Eu nu pot să gîndesc și să muncesc numai la institut, trebuie să gîndesc tot timpul la ale mele, zi și noapte, și acasă, și peste tot. Dacă vreți să mai stau cu voi în casă, obișnuiți-vă odată cu experiențele mele, că mi s-a acrit de-atîtea cicăleli.

Nu mai spusese niciodată asemenea lucruri bătrînului său tată, care, neobișnuit să i se răspundă, îl privi scandalizat și jignit, zicîndu-și că a înnebunit.

Pe el, de fapt, îl rodea imaginea fără ecran, care nu mai venea. Altfel nu i-ar fi spus niciodată cuvinte atît de fără rost. Mai fuseseră cîteva după-amieze cu furtună, o așteptase fierbînd de nerăbdare, cu radiogoniometrul în mînă, și ea nu apăruse.

Dacă n-avea să mai vină niciodată ? Şi nu va afla niciodată cine şi unde a reuşit performanţa aceea pe care el singur rîvnea de-atîta vreme s-o îndeplinească ?

Cineva, era clar, îşi rîdea de el. Se apucă să cerceteze cu atenţie revistele de specialitate, să citească pînă şi cele mai mărunte anunţuri, pierzînd o sumedenie de vreme cu treaba asta, dar nimeni nu anunţa, cum era firesc, descoperirea, realizarea imaginii fără ecran !

Şi pe deasupra mai era ceva. Ceva cu totul absurd, cu totul rizibil : se îndrăgostise de imaginea fără ecran ! Îi era dor de ea, pur şi simplu, ca de o apariţie feminină ! Ba chiar gesturile ei îi păreau cunoscute, felul ei de a se apleca, de a rîde. Dar şi asta era o aiureală, bineînţeles.

Nu mai încăpea îndoială că cineva îşi bătea joc de el ! Şi încă bine !

6.

Nu părea să fie o după-amiază cu furtună. Lăsase radiogoniometrul la institut, unde avea nevoie de el mai tot timpul. De la institutul din Braşov i se telefona într-una că trebuia să li-l înapoieze. Dar amîna mereu s-o facă pentru că aparatul lor trimis la Ploieşti nu fusese încă reparat, iar lui Tomir de-abia îi trecuse prin minte să comande un altul — adică de fapt încă trei — ca să aibă de ajuns.

Era iarăşi la el acasă şi deci fără radiogoniometru. Şi, nefiind semne de furtună, nici nu se aştepta să apară vreo imagine fără ecran cînd, ridicîndu-şi iară capul din hîrtii, dădu din nou cu ochii de ea. I se păru că i se năzare. De-abia o zărea, străvezie, cu rafturile bibliotecii clar conturate prin trupul ei de abur. Şi totuşi trecea ca de obicei, în rochia ei lungă de seară, de la o fereastră la alta, cu părul revărsat în bucle pe umerii descoperiţi.

— Cum ai venit ? se miră el. Azi nu va fi furtună.

— Se pare că mi-am perfecţionat modul de emisie, rîse ea ca de obicei. Acum pot să vin şi fără furtună.

— Ce-i drept, nu te conturezi cu aceeaşi intensitate ! De-abia te pot vedea !

— În curînd am să fiu mai distinctă.

— Deci experimentezi prin mine !

— Cam aşa !

— Bine, atunci te voi ajuta.

— Cum să mă ajuţi ? rîse ea.

— Făgăduieşte-mi că nu te mişti de-aici pînă mă-ntorc. Şi ai să vezi.

— Accept, rîse ea din nou.

El ieşi şi închise uşa în urma lui, se tupilă în sufragerie, unde era telefonul, şi, cu ochii la ferestre, formă numărul institutului. „O chem pe laborantă cu radiogoniometrul — îşi spuse. Îi spun să vină numaidecît !"

La institut nu răspunse însă nimeni. Noroc că-i ştia numărul de telefon de acasă. Îl formă nervos. Îi răspunse o voce de femeie în vîrstă, probabil mama ei :

— Lenuş nu-i acasă ! N-a venit toată ziua !

Pocni receptorul în furcă, mînios. Poftim ghinion ! Fata asta, care toată ziua stătea în laborator, tocmai acum nu era nici acolo şi nici acasă ! Şi nici nu putea să-i zică ceva. Nu era de loc obligată la ora aceea să fie într-unul dintre aceste două locuri !

Se întoarse în biroul lui.

— Ai lipsit mult ! îi spuse apariţia, dreaptă, în mijlocul încăperii. Ei, cum mă ajuţi în experiment ?

— Nu te ajut de loc ! pufni el. N-am cum. Dar nu pleca. Mai rămîi puţin !

— Mi-e greu ! murmură apariţia. Deocamdată n-am suficiente resurse ! Dar poate în curînd am să am şi am să pot să stau mai mult. Mai ales dacă va fi furtună...

— Dispari ? întrebă cu o urmă de spaimă Tomir.

— Mai vin, mai vin, şopti ea.

Şi dispăru.

Tomir îşi luă capul în palme, comprimîndu-şi nervos tîmplele. Ceea ce i se întîmpla era într-adevăr nemaipomenit, atît din punct de vedere ştiinţific, cît şi — cum aş numi-o ? — sentimental !

7.

— Unde-ai umblat aseară ? o întrebă a doua zi, prost dispus, pe laborantă.

— Aţi avut nevoie de mine ?

— Da, oarecum !

— Am fost la un film.

— Ţi se întîmplă şi aşa ceva ? nu se putu opri să n-o întrebe, acru, Tomir. Nu se ştie de ce, dar nu şi-o putea închipui pe laborantă la un film.

— Ce-i drept, rareori, zîmbi laboranta. Era ceva deosebit. Mi-a spus toată lumea. „Hamlet". Dumneavoastră aţi văzut „Hamlet" la cinematograf ?

— De asta-mi arde mie ! mormăi Tomir.

— Trebuie să-l vedeţi, pe cuvîntul meu, e foarte frumos jucat, frumos regizat. Şi nişte decoruri...

— Ei, alta ! Te pomeneşti că te pricepi în d-alde astea !

— Nu mă pricep prea mult, dar...

— Să ne-apucăm de lucru ! i-o tăie scurt Tomir.

Dar atunci se petrecu un fapt mărunt în sine, dar nemaipomenit : laboranta continua să zîmbească. Şi el îi văzu pentru prima oară acest zîmbet şi rămase trăsnit : era la fel cu al imaginii fără ecran.

Fata se întoarse cu spatele la el, pe taburetul ei cu şurub, şi înclinarea trupului ei, arcuirea umerilor deasupra aparatelor aduceau cu ale imaginii fără ecran !

„Se vede c-am nerozit ! — îşi spuse Tomir. O văd peste tot ! Am ajuns s-o văd pînă şi în laborantă !"

Şi totuşi, în loc să pornească spre locul lui din celălalt capăt al laboratorului, se apropie de ea. Îi cercetă linia obrazului. Linia obrazului ei aducea cu a imaginii fără ecran !

Îi apucă, cu un gest nervos, boneta albă în care-și strîngea totdeauna părul și i-o dădu jos. Părul i se revărsă pe umeri în bucle cu totul asemănătoare cu ale imaginii fără ecran !

Fata își întoarse spre el privirea speriată.

Privirea aceea nu era, nu, de loc a imaginii fără ecran.

— Iartă-mă ! bolborosi el. Iartă-mă !

Îi întinse boneta și fata și-o așeză pe cap fără un cuvînt.

8.

Din dimineața aceea nu se mai putea opri să-și tot aducă aminte de vorbele rostite de apariție — de fapt propriile lui cuvinte spuse laborantei.

Se învîrtea în jurul ei, spionînd-o și blestemîndu-se, făcîndu-se de două parale, din pricina asta.

Și iarăși într-o zi — acum era plină vară — se lăsă o zăpușeală îngrozitoare, încă din zori cerul prinse să ardă și pentru oricine era evident că pînă-n seară avea să izbucnească o furtună. Tomir lăsă dinadins radiogoniometrul la institut, în sertarul măsuței, unde-i era locul și avu grijă s-o facă pe laborantă să observe că l-a lăsat acolo. Cînd ea se duse la masă, îl luă pe ascuns. Seara așteptă imaginea. Și ea apăru zîmbitoare, ușor ironică și liniștită, ca de obicei. O lăsă să se apropie, cercetîndu-i cu atenție încordată trăsăturile feței. Și tocmai cînd se avîntă într-una dintre replicele ei cu două înțelesuri el scoase brusc radiogoniometrul din sertar și-l așeză în dreptul ei. Luată prin surprindere, năluca împietri. Cadrul aparatului se învîrti pe loc, și axul indică direcția : distanța propriului său institut.

După asta imaginea dispăru, dar acum el știa : experiența se făcea în propriul lui laborator, iar imaginea fără ecran era însăși laboranta lui.

Dar cine naiba era acest straniu rival și probabil dușman care se folosea de propriile lui mijloace de lucru ? De propria lui laborantă ? Ba mai experimenta chiar și-n propria lui casă ! Și cu el !

9.

Tăcut și liniștit intră a doua zi de dimineață în laborator fără s-o privească pe laborantă, care, de altfel, stătea de vorbă cu doi practicanți, explicîndu-le aparatele.

Practicanții veniră după aceea la el, punîndu-i tot soiul de întrebări, descusîndu-l îndelung, obositor.

În sfîrșit plecară.

Laboranta stătea pe taburetul ei, cu spatele la el, cu capul în aparate. Părea că nu-l vede.

Și-atunci el o întrebă dintr-o dată :

— Ești bună să-mi explici cine se folosește de laboratorul ăsta și de dumneata și a realizat, chiar la mine acasă, imaginea fără ecran ?

Ea își întoarse capul spre el, încet. Un zîmbet îi flutura în coada ochilor, pe buze și pe toată fața, un zîmbet aproape injurios !

Coborî de pe scăunel, se-ndreptă spre postul de emisie și începu să-i explice. Nu erau decît propriile lui experiențe, propriile lui calcule și presupuneri în gura ei deodată limpezite, firești, simple, adeverite. Și devenea cu atît mai de neînțeles cum lui însuși nu-i reușise, în același mod, intersecția celor două fascicule de unde de înaltă frecvență.

Fata umbla la aparate cu o dexteritate pe care acum i-o remarca prima oară. Și făcea să se miște dinaintea lui oglinzile parabolice care creau fasciculele de unde. Și explică modul în care le făcea să pătrundă prin cele două ferestre opuse de la el de acasă, să se miște în cadrul pervazurilor pentru a crea zona de plasmoid ca un ecran permițînd imaginea, propria ei imagine, în rochie de seară.

— Vrei să spui că singură..., bîigui profesorul.

— N-am făcut decît să adeveresc, încercînd, propriile dumneavoastră strădanii, murmură fata în încheiere. Vă aparțin.

Tomir se așeză la locul lui, cu capul în mîini.

Laboranta se apucă să orînduiască din nou aparatele la locurile lor, liniștită, de parcă-și făcea datoria dintotdeauna.

— Dar cum știai ce-ți vorbesc ? o întrebă el.

— Printr-un minuscul culegător de sunete, răspunse ea numaidecît. Neobservată de dumneavoastră, l-am lăsat pe dulap odată, cînd m-ați chemat să vă aduc trusa electronică. Vă aduceți aminte ziua ?

Tomir lovi fără să vrea cu pumnul în măsuță, zdrăngănind toate aparatele de pe ea :

— Dă-mi voie să-ți spun, ești formidabilă !

— Oh, zîmbi ea, nu sînt de loc formidabilă ! Sau, mai bine zis, nu sînt mai formidabilă ca multe alte femei, care-au făcut în situații asemănătoare lucruri cu mult mai extraordinare !

— Ce situații asemănătoare ? se încruntă Tomir.

Dar ea se întoarse, continuîndu-și orînduirea aparatelor, fără să-i răspundă.

Tomir veni către ea.

— Lenuș, murmură.

Și ea tresări, pentru că pînă atunci el niciodată nu-i mai spusese pe nume.

— Lenuș, continuă el. Și glasul îi tremură oarecum : Știi că va trebui să anunțăm realizarea asta a ta ?

— A dumneavoastră, șopti ea, fără să mai zîmbească.

— Ei, drace, a ta ! Și apoi, mai potolit : Dacă vrei, a noastră !

— A noastră, repetă ea încet. Și cînd se-ntoarse spre el ochii lui o priveau cu atîta uimire și dragoste încît, la rîndul ei, tremură.

B. MIRCEA

Și iată că mesajul nostru n-a rămas fără răspuns. După ani de tăcere, B. Mircea și-a făcut din nou apariția și, cu un zîmbet ferit și acid de sălbăticiune blîndă, ne-a dat o stranie povestire pe care ne grăbim s-o publicăm.

LOTUȘII

În urmă cu cîteva zile, Vlad, un bun prieten, îmi telefonase, rugîndu-mă să-i procur cîteva termometre.

I le-am adus, dar, contrar înțelegerii, el nu era acasă. Faptul nu mă deranja prea mult, căci știam locul unde-și punea cheia, cu toate că în casă puteai intra dacă ridicai puțin ușa împingînd-o în același timp.

Această efracție era posibilă însă numai cu îngăduința lui Trezor, cîinele ciobănesc care acum, din multă simpatie ce-mi poartă, sare în jurul meu, murdărindu-mă cu labele.

Casa e veche, scările au un aer de neîntrebuințare, zugrăveala ici și colo se coșcovește, iar printre pietrele frumoase ale cerdacului s-au ivit fire de vegetație. Aceste mici nereguli îi dau un aer trist de imobil părăsit. Am intrat în hol, cu gîndul să iau o armă și să împușc, profitînd de puțina lumină de afară, o cioară pentru cîine.

Un miros stătut de pămînt umed, același cu care te primește o pivniță, se ridica din zecile de vase de lemn, metalice sau de pămînt ars, înșirate pe lîngă pereți, pe mobile sau atîrnînd din tavan de cîrligul policandrului.

...Sera, sera se extinde, m-am gîndit, acaparează ; mobilele se împuținează, iar ghivecele le iau locul.

În camera de alături, vechea panoplie de arme abia se mai vedea de după un imens trandafir arborescent, iar pe masă își întinsese existența o iarbă obraznică. Situația era generală ; în celelalte încăperi — același aspect floral.

Totul e admisibil, m-am gîndit, dar cu măsură ; pasiunea lui Vlad pentru știința botanicii e de apreciat ca oricare altă înclinație pozitivă, dar există în toate o măsură. Gîndind că degeaba i-aș spune acestea lui Vlad, am luat din cui arma cu două țevi.

În grădină știam un arțar bătrîn cu crengile din vîrf desfrunzite, loc de adunare a ciorilor. Îl știa și Trezor, de aceea cînd mă văzu ieșind cu arma din casă hămăi scurt și o luă întins către el.

Am făcut apoi un foc, i-am prăjit pasărea împușcată pe toate părțile, iar el o hăpăi într-un colț al curții departe de mine.

Se întunecase de tot, cu toate că era abia ora șapte, și m-am retras în casă hotărît să aștept. La ultima mea vizită (să fie cam trei săptămîni de atunci) îl găsisem pe Vlad preocupat cu trei semințe de lotus primite într-o mică cutiuță de plastic. Era foarte nerăbdător să le semene, și cînd plecasem îl lăsasem în seră. Aceasta era o adevărată seră, construită special, la care ajungeai prin bucătărie. Era înaltă, din oțel și geamuri multe. Sus, la vreo patru

metri, construise o pasarelă cu o scară de metal care l-ar fi ajutat să-şi îngrijească cocotierul ; bineînţeles, cînd acesta din urmă ar fi crescut într-atît încît să justifice prezenţa lui Vlad cu şorţ şi cu unelte la acea înălţime. Cocotierul era la locul lui, dar încă îl mai puteam privi cu superioritate, cît despre lotuşi nici urmă.

Becul de deasupra chiuvetei se aprindea şi se stingea obositor. Am intrat în bibliotecă şi m-am întins într-un fotoliu.

Lampa arunca pe hîrtiile de pe birou o pată zdrenţuită de lumină şi, întinzînd mîna după un tratat gros de astrobotanică (se-ngroaşă gluma), am descoperit pe coperta-i interioară o plantă desenată evident de mîna lui Vlad, asemănătoare cu o sofeancă cu chip omenesc.

Am zîmbit fără să vreau, amintindu-mi de colocviile pe care pasiunea lui pentru botanică îl determina să le anime cu concursul profesorului Zagorski şi al unui grădinar ce-i ajuta în livadă, ocupîndu-se totodată şi de partea economică a micii lui împărăţii vegetale.

Se adunau uneori seara în jurul unei mese aşezate într-un boschet de lîngă cerdac. Profesorul, mic de statură, uscat, veşnic îmbrăcat în negru, grădinarul stînd drept în scaun şi Vlad ascultat atent de către grădinar şi îngăduitor de către profesor ; căci dacă pentru grădinar prietenul meu era om de ştiinţă, Zagorski îl considera grădinar. El însă nu era nici una, nici alta, ci doar un colecţionar, un îndrăgostit de natură, care ştia că făcuse fără să roşească o poezie din udatul grădinii, precum şi din teoriile slăbiciunii sale ; căci lui îi plăcea să creadă în sensibilitatea plăsmuirilor vegetale.

Iar eu, îngăduit în acea seară la masa lor, mă minunam de acest nou Anaxagora.

„Şi oare — spunea el cu preţiozitate — credinţa anticilor despre simţirea copacilor şi a ierburilor nu dădea o aură în plus vieţii lor spirituale, oare nu-i apropia mai mult, nu-i contopea cu natura ? Oare sufleteşte nu erau mai bogaţi decît noi !?"

„E drept" — gîndii eu.

„Marele Aristotel — continuă Vlad — gîndea şi el la o asemănare dintre un animal răsturnat cu capul în pămînt şi o plantă".

— Poezie ! zise Zagorski prins într-o operaţie la care participa o bucată de pînză intens colorată şi nasul domniei sale. Po-e-zi-e.

— Ei şi, uite, profesorul spune că e poezie, zise Vlad întorcîndu-se brusc către grădinar, care tresări. Ei şi ? Mie-mi place să-mi imaginez busuiocul...

— Busuiocul ! făcu grădinarul mişcîndu-se.

— Da, mie-mi place să-mi imaginez busuiocul ca în vechime : cu rădăcini asemănătoare capetelor de animale. Profesorul nostru rîde, dar experienţe recente vin să ne dezvăluie taine miraculoase. Aţi auzit de preferinţele plantelor pentru muzică ?

— Ei, asta, începu Zagorski, e altă...

— Eu n-am auzit, zise grădinarul.

Profesorul împinse cu ambele mîini farfurioara cu ceaşca înainte şi, rămînînd cu ele întinse pe masă, tuşi privind în jos.

— E drept, zise el, vădit dorind să pună lucrurile la locul lor, un profesor indian, Singh dacă nu mă înşel, a supus arbuşti din familia Pothos unor şedinţe muzicale şi rezultatul a fost dezvoltarea

lor în înălțime cu aproape o treime mai mult decît plantele martore. Apoi s-au înregistrat sporuri însemnate de recoltă la cartofi și roșii „tratate" cu muzică. Mi se pare că sunetele flautului sînt cele mai „gustate" de dovleci... Însă de aici și pînă la animalele dumitale răsturnate cu capul în jos...

Și discuția nu se încheia niciodată. Am privit desenul naiv de pe coperta cărții. Floarea lui era destul de ciudată. Tulpina roză purta în loc de frunze ori ramuri un fel de lujere, unele răsucite laborios, iar alte două mai dezvoltate aminteau, ca poziție față de rest, brațele omenești, pe cînd în corola mare era desenată o fetișoară simpatică ce amintea un desen de copil.

„Oare nu-i prea mult ?" — mi-am zis, amintindu-mi ceea ce credea el despre plante. Afară începu ploaia. Imediat după ce pendula din hol bătu ora zece, ușa de la intrare scîrțîi și Vlad intră cu o mină obosită. Purta o haină de ploaie prea lungă, iar capul îi era acoperit cu o pălărie de împrumut. M-am îndreptat către el, ajutîndu-l la dezbrăcatul hainelor ude.

— Ce noroc pe tine, i-am spus, că ai un amic care știe să te aștepte două ore.

— Cum !? făcu el mirat. Apoi se scuză : uitase.

— Nu-i nimic, nu sînt năzuros. Dar ce-ți mai fac lotușii ?

El îmi întinse cutia cu tutun ; în timp ce eu mă serveam, luă cartea ce fusese obiect al atenției mele, privind fix floarea cu chip de om. Apoi zise mai mult pentru sine :

— Astăzi dimineață am văzut-o iar, însă cu mîinile împreunate, uite așa. Luă un creion și modifică poziția tentaculelor. Își șterse din nou ochelarii, privindu-i miop. Așteptam în liniște. Iar cu semințele de lotus e o poveste... unul a murit, l-am pierdut după cîteva săptămîni. Abia încolțise. Atunci te-am rugat pentru termometre ; credeam că a fost apa prea rece.

Se întrerupse și-și ridică ochii către mine, bulbucați de ochelari și îngrijorați.

— Ascultă-mă, Sandule, mi s-a întîmplat, mi se-ntîmplă ceva. Ceva tare ciudat. Își trase scaunul mai aproape de masă și puse în fața mea cartea cu floarea.

— O văd uneori, văd floarea asta uneori.

— Cum, uneori ? Să înțeleg că nu mai vezi bine ?

— Nu, nu așa. O văd firesc, aievea, adevărată o văd, așa fără ca să fie. După aceea, și accentuă pe „după aceea", am desenat-o.

— Halucinații.

— Zagorski a zis, rînjind : „manomanie" și mi-a dat adresa unui psihiatru, Brînda.

— Hm, și te-ai dus ?

— Ei, ce crezi, m-am dus ! Brînda a zbîrlit mustățile, m-a privit circumspect, iar după ce m-a ascultat, m-a rugat să-i desenez floarea, iar eu i-am desenat-o pe carte. Apoi mi-a cerut sămînța. Eu i-am întins-o și el...

— Ce sămînță ?

— Sămînța de lotus. Știi, eu văd floarea asta cu chip de om doar cînd țin sămînța de lotus în mînă. Și nici atunci întotdeauna.

— Hm, și Brînda ?

— Brînda a sărit ca ars, aruncînd sămînța cît colo.

— E nemaipomenit, boala dumitale se ia, zise, apoi, uitîndu-se

cu nişte ochi gata să mă înghită, se dădu la mine să mă apuce de guler.

— Mistificare, iluzionistule, îţi baţi joc de mine, afară ! ! Abia după ce l-am asigurat de nevinovăţia mea, dar cred că figura mea răvăşită de uluială a făcut mai mult, doctorul m-a privit lung şi s-a repezit sub birou. Şi, amîndoi pe brînci, am făcut un talmeş-balmeş în încăpere, scoţînd covoarele şi mutînd dulapurile pînă am găsit formidabila sămînţă pitită după bibliotecă.

Vlad îmi relatează mai departe, eu îi văd faţa ca prin ceaţă, căci mă gîndesc la anumite lucruri. Îl aud cum îmi spune că în acea zi nici el, nici doctorul n-au mai văzut nimic.

„Cred că nu aiurează — mi-am zis —, figura lui e-ngrijorată. Şi, uite, îmi spune şi altele".

— O văd şi cu ochii închişi, şi cu ochii deschişi. Cînd sînt cu ochii deschişi, totul în juru-mi dispare, apărînd doar floarea cu chip frumos.

„Faptul că există o legătură între vedenia sa şi sămînţă — gîndii — dă o notă materială întregii poveşti, pentru ca tot această legătură s-o facă absurdă".

— Azi-dimineaţă, îl aud din nou pe Vlad, am văzut-o clar, tridimensională chiar. Poziţia anumitor detalii însă se schimbase şi mi s-a părut că şi culoarea feţei, a corolei. Apoi, nereuşind să-mi explic nimic şi nevoind să plutesc în presupuneri, mi-am spus că sînt toate nişte lucruri anapoda, căci ea, fiind sămînţă, trebuie să încolţească şi cu asta basta, şi am semănat-o.

L-am urmat în seră, amuzat de furia lui, şi în faţa unui acvariu de salon ne oprirăm. Din vasul pe jumătate plin cu apă ieşea coada unui termometru. Mercurul era oprit la cifra 27. Mîlul de pe fundul acvariului avea o grosime de cel puţin cinci degete, iar rezervorul termometrului dispărea în el.

Un mic semn alb, o pietricică, îi indica lui Vlad locul unde pusese pentru încolţire sămînţa.

Voind să o scoată, spre marea lui mirare, n-o mai găsi lîngă semn. Răscoli mîlul cu o lopăţică metalică, aflînd-o lîngă termometru, strîns lipită de rezervorul cu mercur, pe care două firişoare albe şi anemice ce porneau dintr-o vizibilă fisură a seminţei îl încolăceau. Şi mi s-a părut...

— Parcă l-ar îmbrăţişa... ce curios ! am îngăimat. Vlad nu-mi răspunse, fiind ocupat cu termometrul. Îl scoase din clemă şi acum îl trăgea afară prin apă cu sămînţa agăţată de el. Dar cînd toată această operaţie era pe sfîrşite, el, concentrat din cale afară, îmi spuse :

— Văd iar floarea.

— Ei drăcie ! am exclamat, observînd cum termometrul îi tremură în mînă şi faţa-i schimonosită.

— O, dumnezeule, un şarpe-coşmar, coşmar. Vlad îşi duse mîinile la ochi, iar termometrul căzu.

Cioburi şi bobiţe de mercur se răspîndiră pe duşumeaua de cărămidă.

Am înjurat tare şi m-am aplecat să caut sămînţa. O găsii îndată cu cele două firişoare albe înfipte într-o boabă mare şi strălucitoare de hidrargir.

— Dă-mi un vas, o cană, ceva, am strigat.

Vlad veni cu un mojar mare, repetînd mecanic și chinuit : „Nu pricep, nu pricep".

Cu aerul cel mai firesc am luat bobița de mercur și tot la fel sămînța și le-am depus în fundul oval al mojarului. Am strîns restul mercurului de pe jos și l-am răsturnat alături de celălalt, am pus mojarul pe masa placată cu faianță ; auzeam bîiguielile prietenului meu și-i simțeam în ceață respirația precipitată.

Sub ochii noștri se produseră uimitoare transformări. Culoarea argintie a mercurului din mojar se transformă în roșiatică, un abur fin se ridică și o viață neobișnuită începu să anime masa metalului. Ici și colo se ridicau broboane care apoi se deplasau pe suprafața sîngerie. Dispăreau, apăreau altele, ca și cum mercurul ar fi pornit să fiarbă, pe cînd, încă timid, un fir de culoarea laptelui și de o frăgezime imaterială se ridica unduind. Din mijlocul mojarului viermuia încet un firișor alb.

Și dacă la o plantă acea mișcare ondulatorie era neobișnuită, mai uluitoare părea viteza transformării.

În cîteva minute atinse înălțimea omului și creștea mai departe, dar abia cînd capetele de sus atinseră rafturile, făcînd să zăngăne sticlăria, ne-am dat seama de încremenirea noastră și de faptul că lumina din încăpere se stinsese. Singura iluminare care ne colora chipurile provenea de la firul din mojar, care, departe de a mai fi anemic, devenise gros cît două degete. Am încercat atunci să mut vasul cu mercur în mijlocul serei, pentru ca uluitoarea plantă să se poată dezvolta în voie.

O fîșie de lumină izbucni de-a curmezișul încăperii ; cîinele deschisese ușa și intră. Planta tremură violent, se curbă ca un arc și-l ajunse pe Vlad.

— N-o atinge, blestemata frige, strigă el.

Lumina din încăpere păli, ușa se trînti și simții trupul cald și lînos al lui Trezor lipindu-se de picioarele mele. Am vrut să-l mîngîi, dar mîna îmi lunecă în gol. Prezența cîinelui îmi dădu curaj.

— Vlad, ajută-mă s-o mut : vasul ăsta, vasul e nemaipomenit de greu. Ferindu-ne fețele, abia reușisem amîndoi să-l transferăm în mijlocul serei.

L-am așezat jos, pe pardoseala de cărămidă. Mi-am ridicat ochii. Tavanul se ghicea sus, în întuneric. Ușa se trîntea ritmic de canat. Lumina din seră devenise lividă. Cîinele se rotea în jurul vasului luminos, acum mirosind în direcția lui și mîrîind, apoi scoase un urlet prelung și se ghemui în spațiul strîmt dintre chiuvetă și ușă.

Firul deja gros cît brațul se înălța dezvoltînd o încrengătură șerpuitoare, în care fiecare ramificație părea animată de o viață aparte.

— Vlad, am strigat trăgîndu-mi prietenul înapoi, aceasta nu e lotus, nu e plantă ; sămînța ta e un ou. Ceva îmi veni în minte : ai văzut vreodată o caracatiță ?

— Caracatiță !

— Acum seamănă cu asta mai mult decît cu orice altceva. Oh, o caracatiță care trăiește în mercur. Basme, basme despre o altă lume, am țipat !

— O altă lume, o sămînță dintr-o altă lume (auzii glasul lui Vlad), un fel de panspermie. Oh, e prea mult !

Planta, s-o numesc tot astfel, își înălța vîrful, iar noi, detașați de rest, o urmăream fără să ne dăm seama că sus, deasupra capetelor noastre, plana o țesătură monstruoasă de tentacule ce ne puteau fi fatale. Dar, pe măsură ce o urmăream, o stare de ușurare, de plutire veni să ne înlocuiască încremenirea. Din vasul cu mercur se înălțau vapori roșietici ce se așezau apoi într-o ceață deasă pe pardoseală, ascunzîndu-ne picioarele pînă la glezne. Cîinele scîncea și căuta să deschidă ușa cu laba.

— Sandu, am senzațiile unei creaturi străine, auzii glasul înăbușit al lui Vlad. Sandu, să ieșim!

O forță mai presus de orice mă obliga însă să rămîn.

Deasupra noastră, printre nenumăratele brațe, sub tavan aproape, vîrful ascuțit al lujerului principal se înălța.

— Sandu, presimt ceva rău, să ieșim, îmi șoptea la ureche glasul lui Vlad.

Cu ochii în sus am țipat ascuțit și nefiresc.

— Floarea, acolo, uite floarea ta!

În partea cea mai de sus a serei se desfăcu o floare imensă, aceeași pe care Vlad o desenase pe coperta cărții. Și în același timp ne-am trezit între brațele unduitoare și luminoase, la vreo trei metri de pardoseală. Pe lîngă mine trecu fulgerător o umbră și cu un chelălăit se izbi de tavanul de sticlă. Trezor, m-am gîndit.

Cioburi căzură și simții sînge șiroindu-mi pe față.

Am scuipat ceva sărat și dur, apoi ploaia caldă începu să cadă de sus prin ochiurile sparte.

Alături de mine, ceva mai jos, Vlad, și el încolăcit, dădea din mîini ca un înotător novice strigîndu-mă.

Am vrut să-l fac atent, dar am amuțit, căci între petalele florii un chip gingaș și naiv prindea contururi și relief: sprîncene, gene ce flutură mari, ochi ce se deschid albaștri. O privire adîncă, o privire tristă, în timp ce tentaculele își slăbesc strînsoarea înălțîndu-ne cu delicatețe.

Nu schițăm nici un gest potrivnic. Făptura aceasta cu chip de om și cu ochi atît de triști ne captivează, ne inspiră încredere. Și chiar dacă poziția mea era destul de incomodă (la un moment dat eram cu capul în jos), n-am schițat nici un gest de împotrivire. Observam. Petalele violacee, catifelate, luminate din punctele de inserție, împrejmuiau o tipsie ca un astru roșiatic pe care un pictor sălășluind în interiorul uimitoarei făpturi desenase cu linii precise contururile unei fețe omenești cuprinsă de tristețe.

Dar acest aspect aerian aparținea doar chipului, căci tulpina, un lujer puternic, ne susținea trupurile cu ușurință.

— Sandu, auzii deodată glasul lui Vlad, vreau să văd în ce capcană sîntem prinși. Floarea se răsucise alene către el, privindu-l și uitîndu-se unul la altul, floarea senin, iar Vlad circumspect; acesta din urmă încălecă pasarela și, fără nici o rezistență, tentaculele ce-i împrejmuiau toracele se desfăcură, lăsîndu-l să coboare scara.

De jos auzii apoi glasul lui mormăind și chemîndu-mă.

Cîinele, care fusese aruncat, bănuiesc, din greșeală în tavan, reușise să se agațe și să se urce pe acoperișul serei, iar acum țăcănea cu ghearele pe geamuri și scheunatul lui îmi făcu milă. Iar cînd mi-am ridicat ochii din bezna roșie de sub mine am văzut deasupra fața misterioasă a plantei la numai cîțiva centimetri.

Gura se deschise, un mic organ căptușit cu galben, o mică cavitate, fără dinți și fără limbă, ca un muștuc de trompetă, iar un șir de sunete abia șoptite, modulate de buzele ei frumoase, se risipiră ca un joc de țurțuri de gheață, un clinchet de ciucuri de cristal pe margine de policandru.

Am zîmbit de plăcere și, pradă aceleiași dispoziții, am atins, abia am atins, într-o mîngîiere petalele violacee. Erau calde.

— Sandule, auzii atunci de jos, mercurul din mojar se termină. Ce ne facem? Am tresărit, neplăcut adus la realitate.

— Termometrele, am strigat! Apoi mi-am apropiat fața de floare și am început să îngîn o melodie frumoasă despre un om, o floare și încă ceva. Am cîntat mult, improvizînd cu plăcere, furat de vocea mea, care căpătase o anumită căldură, și de zîmbetul minuscul apărut pe chipul din corolă.

Între timp auzeam ușa lovită de curent, zgomotul pe care-l făcea Vlad spărgînd termometrele aduse de mine, auzeam mercurul gîlgîind scurt și scîncetul cîinelui pe acoperiș.

Dar totodată auzii și planta cînd începu să cînte odată cu mine aceeași melodie despre un om și despre o floare. Și am cîntat mult timp sub acoperișul de sticlă, uitînd de toate, în acele momente simțind toate laturile (chiar și cele mai ascunse) ale acelei întîmplări stranii din acea noapte de toamnă ploioasă.

Apoi totul sub clopotul de sticlă al serei luă înfățișare de infern. O povară de moarte mă copleși și o neputință în brațe și umeri, iar floarea începu să se zbată ca bătută de vînturi. Brațele ei se împletesc în aer, fața-i devine negrăit de tristă și înfricoșată, în timp ce gurița ei se deschidea și se închidea spasmodic, spunînd corpului meu țeapăn lucruri neînțelese și tragice.

De jos se ridicau valuri de fum sufocante. Am strigat la Vlad, dar de la el nu ajungeau pînă la mine decît zgomote neclare, izbituri și frînturi de sunete gîtuite: fiară... șarpe... la dracu, apoi din abisul care se vînzolea dedesubt țîșni o formă vînătă și alungită, cu brațe boante, răsucindu-se în jurul lujerului plantei mele, purtînd în același timp în unul dintre ele trupul lui Vlad atîrnînd neputincios.

Țipînd, am lovit cu pumnii corpul acela nou și ostil, iar mîna mi se zgîrci curentată, înfundîndu-se în materia vîscoasă.

Floarea care-mi urmărise gestul mă depuse pe balustradă, iar eu, neștiind totuși precis ce trebuie să fac, mă precipitai pe scară în jos.

Floarea mea, frumoasa mea floare, își strînsese corola, încercînd să scape de îmbrățișarea dihaniei apărute din adîncuri de coșmar.

Vă spun că nu știam ce aveam de făcut. Jos atmosfera se mai limpezise și mai apucai să văd că din vasul seminței noastre ieșeau acum două trupuri, două vrejuri puternice.

Tulpina neagră se îndoi și-și aplecă vîrful asupra mea, un gît de saurian, șerpuitor, solzos, cu pielea palpitînd nădușită de o secreție abundentă și mirositoare. Timp de o fracțiune de secundă am fost față în față cu un cap mic ca un pumn muiat în sînge, despicat de doi ochi galbeni și de un bot de șopîrlă primară. Și totuși capul era al unui om.

Mîna mea stîngă dusă la spate simți buza unui ghiveci. L-am strîns cu putere și l-am aruncat în dihanie. Agilă însă, aceasta îl

evită și proiectilul fu recepționat de unul dintre tentacule, iar de acolo fu proiectat în peretele serei. Aceasta se cutremură și o ploaie de cioburi desprinse din montura metalică începu să curgă de sus.

Ceva moale și greu mă lovi în spate, doborîndu-mă, apoi auzii un rîcîit de gheare și tîrîtul cîinelui care căzuse de pe acoperiș. Mai apuc să văd cum se ascunde sub raftul de lemn de lîngă ușă. Apoi, încă năucit de lovitură, îmi simt mijlocul și subsuorile înlănțuite și, timp în care hidoasa lighioană horcăia lîngă fața mea, știu că sînt zvîrlit în aer.

Mai am putere să observ cum floarea, a cărei corolă se strînsese ca un boboc ascuțit, căuta să-l smulgă pe Vlad din brațele celeilalte făpturi. Încleștarea lor violentă mă aruncă în toate părțile și, cu riscul de a fi rupt, m-am apucat cu ambele mîini de grilajul scării. Și așa agățat de bara de metal, tras de mijloc, văd cu ochi tulburi cum floarea se apleacă brusc, mîinile apucă vasul cu mercur din care-și trag viața ambele făpturi și smulgîndu-l îl aruncă cu putere prin peretele serei.

Și atunci, o grozăvie, am putut vedea cum cele două lujere erau unite într-o îngemănare.

Capul hidos se zbătu prin aer mușcînd în gol, apoi dinții lui se înfig în metalul ferestrei cu scrîșnet de pilă în timp ce mijlocul meu se simte eliberat de strînsoare.

Mă las să cad pe micuța pasarelă. Chipul luminos din floare mă privește și în timp ce se îndoaie ca pentru rugăciunea din urmă o aud cum cîntă. Cîntecul glăsuiește despre un om și despre o floare, sau poate despre un om-floare, sau poate mai mult...

Întind brațele către ea și vreau să-i cuprind corola într-o îmbrățișare. Vreau să cînt, glasul mi se îneacă și mă rostogolesc pe scara din metal.

. . . .

Lumina pătrunde lăptoasă în ochii mei. Sînt culcat cu fața în sus și privesc cerul fumuriu în timp ce apa trece drept prin găurile acoperișului spart al serei și șiroiește pe fața mea.

Mă ridic. Fiecare mișcare e dureroasă. Mă sprijin de masă și reușesc să mă pun pe picioare. Pe pardoseala de cărămidă zac bălți negre amestecate cu o materie vîscoasă prin care strălucesc puzderie de bobițe de mercur.

La înălțime, agățate de scheletul de metal al serei, flutură ca niște ciorapi lungi niște forme, apoi o pală de vînt le smulge și le poartă prin înălțimi și ploaie.

Restul e o ruină. Toată colecția de plante atît de scumpe e la pămînt.

Trupul lui Vlad atîrnă jumătate de pe masă. Șontîcăind, mă apropii cu teamă de ceva rău, dar respirația lui regulată mă liniștește.

Îl iau în brațe. În urma mea Trezor se tîrăște cu labele din spate rupte. Nu poate urca scara. Se uită la mine tăcut, cu ochi triști.

Îmi las prietenul pe canapea și-i dau să bea ceva tare. El se îneacă, apoi bea cu înghițituri mari ; bea mult. Între timp cîinele se apropie de noi și se întinde la piciorul canapelei. Vlad deschide ochii și-mi șoptește ceva.

Îi spun să doarmă, și el închide ochii frînt. Mă ocup de cîine improvizînd niște fașe și-i leg picioarele, apoi îl sui într-un fotoliu. Telefonez după doctor și între timp îmi schimb hainele. Mă uit la ceas; arată orele șase. De afară se aude zgomotul făcut de roaba grădinarului.

Îl chem în casă și, fără să-i explic prea multe, îl las în pragul serei cu mîinile în păr, spunîndu-i să nu se miște de lîngă Vlad pînă la sosirea doctorului.

Apoi, cu aerul omului care a pus ordine în toate, mă îndrept în tovărășia unei groaznice dureri de cap spre institut.

. . . .

Zagorski n-a crezut nici o iotă din cele povestite de Vlad a doua zi și asta îi întregește caracterul lui de pedagog mărginit.

Doctorul Brînda, singurul în afară de Vlad, căruia floarea i se relevase telepatic, crede tot, dar nu-și poate explica nimic, grădinarul cîntă în grădina lui din trompetă, înnebunindu-și vecinii, iar Vlad se mîndrește acum cu o superbă colecție de lotuși.

Firește, din întîmplare a desenat Vlad pe astrobotanică floarea halucinațiilor sale, dar aceasta a dat frîu liber imaginației mele, care crede în pietrele căzute din cer și, închipuiți-vă, mai mult decît Vlad, în oamenii plantă.

UMOR

de E. BOGOS

FĂRĂ CUVINTE

ŞTEFAN NICOLICI

După frenetica povestire MĂ ÎNSOR (nr. 350), tînărul nostru colaborator craiovean ne oferă acum o schiţă concentrată în care anticipaţia exploatează unele resurse ale miraculosului din basme în scopul unei patetice pledoarii pentru viaţă.

Lectură

Avusesem o zi proastă. Cererile grupului „U", al cărui membru activ eram, fuseseră respinse pentru a şaptea oară, în numele unui vag principiu umanitar, în dosul căruia se ascundea grija Comitetului Galactic I de a se feri de complicaţii.

Am întins mîna după o carte la întîmplare, era „În absenţa stăpînilor", de un autor al Epocii Vechi, pe care o parcurgeam din timp în timp, dorind să revăd oamenii şi să înţeleg sentimentele lor atît de inacceptabile azi.

Starea mea sufletească cerea cu necesitate să fiu înconjurat de fericire pentru a uita, dar aceasta era o carte tristă. Am ţinut-o mult timp în mînă, mîngîindu-i copertele, şi într-un tîrziu am deschis-o şi am intrat în ea.

Hotărîsem să stau serios de vorbă cu E. B. şi să o determin să renunţe la gestul disperat pe care avea să-l facă în după-amiaza aceea tristă. Am deschis uşa dormitorului ; pe un fotoliu era aruncat un fulgarin vechi şi alături pe covor o pereche de pantofi tot atît de ponosiţi.

— Cine eşti ? a tresărit ea, mai mult cu repulsie şi oboseală decît înfricoşată.

M-am gîndit cum să-i explic scurt şi limpede situaţia aparte în care ne aflam.

— Iartă-mă că am intrat în felul acesta ; eu sînt un cititor al cărţii în care trăieşti de 27 000 de ani. Vin din viitor şi vreau să te ajut să găseşti o soluţie bună pentru viaţa ta.

Aşteaptă ! este foarte greu să explici asemenea lucruri. Te numeşti E. B., nu ? Ei bine, cineva a scris de mult o carte ca toate cărţile despre viaţa ta, din hîrtie şi din cerneală. A fost un roman foarte bun şi chiar acum, după 27 000 de ani, oamenii îl citesc cu plăcere şi emoţie. Dar noi nu mai citim ca voi cărţile, ci le facem. Omenirea a avansat enorm de atunci, ea a descoperit viaţa şi regenerarea perpetuă, energii inepuizabile şi

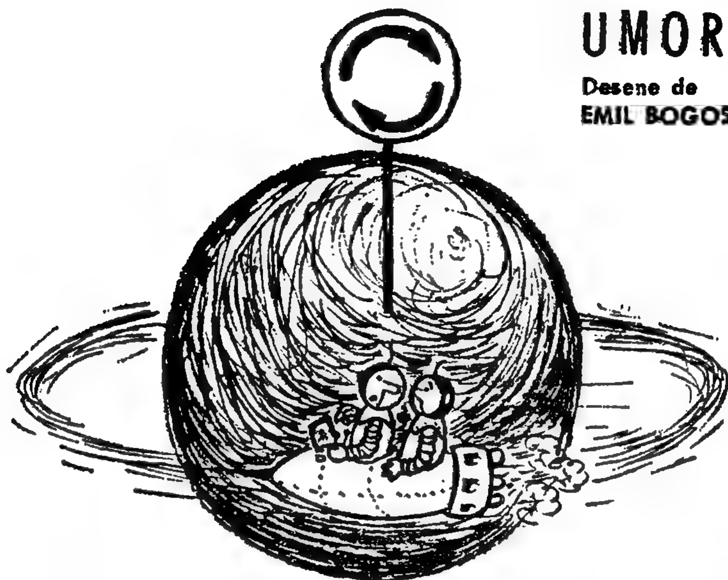
neînchipuit mai mari decît energia atomică, a învins legea gravitației, legile vitezei, ale spațiului și ale timpului ; astăzi facem orice din orice și în loc să scriem cărțile le construim, adică creăm oamenii, mediul, situațiile unui anumit roman, în mărime naturală și identici cu cei din carte, apoi grație principiului masei mele și gravitației zero micșorăm totul și introducem într-o cutiuță care are de obicei forma unei cărți.

Înțelegi ? este ceva asemănător nucilor fermecate din poveștile vremurilor noastre, și spun ale noastre fiindcă și eu am trăit bătrîn și bolnav cu mult timp în urmă, pînă cînd s-a descoperit leacul tinereții fără bătrînețe ! Și tu, E. B., ai fi fost tînără, frumoasă și fericită dacă în după-amiaza aceea n-ai fi făcut ceea ce te pregătești să faci în clipa de față.

Nu te speria, nu te dezamăgi, ești tu E.B., ești tu însăți, și eu nu cred că te sinucizi pentru că ți-e frică și nici pentru că vrei să pedepsești pe cineva sau ceva, nu, nu, hai, hai cu mine, vino să vezi lumea noastră, vino să trăiești, ai dreptul și datoria să trăiești, E.B. !

UMOR

Desene de EMIL BOGOS

— De-o oră ne invîrtim aici, dar ce-i grav e că s-a defectat ceva la sistemul de direcție...

De la Icar la cuceritorii Lunii

LEONID IVANOVICI SEDOV— „părintele sputnicilor"

Cel care avea să fie supranumit de presa din întreaga lume „părintele sputnicilor" s-a născut în anul 1907, iar în anul 1931 a absolvit Institutul de mecanică al Universității din Moscova, unde după șase ani a fost chemat să îndeplinească nobila misiune de profesor. Începînd chiar din anul absolvirii facultății, Leonid Ivanovici a fost propus, ca urmare a studiilor sale strălucite, în calitate de cercetător științific la celebra pepinieră de aerodinamicieni pe care o constituia încă de pe atunci Institutul central de aerohidrodinamică (T.A.G.I.) În anul 1946 el este ales membru corespondent al Academiei de științe a U.R.S.S., iar din anul 1947 lucrează ca șef de secție în Institutul central de construcții aeronautice.

Pentru fecunda și deosebit de însemnata sa operă științifică, axată pe contribuții la dezvoltarea științelor mecanice în general și a mecanicii fluidelor în special, Leonid Sedov devine în 1953 academician.

Acad. L. Sedov a abordat numeroase domenii de cercetare din mecanică. Astfel, în lucrările referitoare la hidromecanica plană a fluidelor incompresibile, el a obținut o clasă nouă de formule pentru forțele aerodinamice care apar pe aripa în mișcare tranzitorie, cu particularizare la condițiile în cadrul cărora aceasta este supusă la vibrații. Folosind celebrele ecuații ale lui N. E. Jukovski pentru analiza scurgerilor în jurul aripilor, Leonid Sedov a elaborat o nouă metodă matematică de rezolvare a mișcărilor în jurul profilelor aerodinamice. Această metodă a fost apoi utilizată pentru studiul aripilor subțiri și ulterior extinsă la teoria undelor, la probleme de aeroelasticitate, în teoria filtrației etc.

În cunoscuta lucrare „Probleme plane de hidrodinamică și aerodinamică", la capitolul despre alunecarea pe suprafața fluide-

lor grele, academicianul Leonid Sedov a pus pentru prima dată problema și a stabilit o teorie de avangardă despre alunecare (glisare). Rezultatele obținute în operele sale se folosesc în hidroaviație și în construcția navelor. Acad. L. Sedov a rezolvat pe deplin ampla problemă a șocurilor hidrodinamice asupra corpurilor imerse, a adus contribuții însemnate în teoria ricoșării și într-un amplu șir de alte probleme de hidrodinamica fluidelor grele. El a elaborat primul metoda construirii rețelelor de palete conturate de un jet fluid și a elaborat teoria scurgerilor potențiale ale gazelor compresibile, ceea ce a extins apreciabil domeniul de folosire a cunoscutelor formule deduse de învățații Blasius și Ciaplîghin.

Preocupîndu-se de legile similitudinii, acad. L. Sedov a dezvoltat metodica folosirii acestora în rezolvarea problemelor de mecanică și a construit o teorie a mișcărilor nepermanente automodelate a gazelor. Ulterior, el a aplicat aceste rezultate la analiza propagării undelor de șoc foarte intense și a celor superficiale, stabilind totodată și legea pulsației în condițiile mediului cu turbulență izotropă.

Lucrarea sa intitulată „Propagarea undelor explozive intense" (1946) constituie o apreciată contribuție la fundamentarea teoriei undelor de șoc foarte puternice și i-a adus autorului un apreciat premiu „S. A. Ciaplîghin", decernat de Academia de științe a U.R.S.S.

În afară de lucrările menționate, acad. L. Sedov este autorul mai multor volume de cercetări și studii, dintre care: „Despre diferitele mișcări nepermanente ale fluidelor compresibile", „Metodele similitudinii și analiza dimensională în mecanică", „Probleme de aero și hidromecanică" etc. Începînd cu anul 1949, acad. L. Sedov abordează o serie de probleme majore de astrofizică și de mecanică cerească, care îl vor apropia de astronautică. Pentru lucrările personale și cele pe care le-a condus în domeniul mecanicii aparatelor orbitale, profesorul Sedov este, începînd din 1956, șeful delegației de savanți sovietici la congresele de astronautică. Ca o recunoaștere a excepționalelor realizări ale Uniunii Sovietice în domeniul astronauticii, prof. L. Sedov este ales membru al Academiei internaționale de astronautică, iar în 1958 președinte al Federației internaționale de astronautică. În această calitate, el prezidează al X-lea Congres al F.I.A. (30 august-5 septembrie 1959, Londra) și al XI-lea Congres (15—20 august 1960, Stockholm). Cu această ocazie, el a avut o contribuție importantă pentru includerea în lucrările Congresului al XI-lea a unei secțiuni special destinate problemelor zborului spre și pe Lună.

Ca șef al Secției pentru cercetarea spațiului cosmic din cadrul Academiei de științe a U.R.S.S., acad. L. Sedov a prezentat la ședința plenară a celui de-al XVIII-lea Congres de astronautică (septembrie 1967, Belgrad) referatul reprezentativ „Zece ani de cosmonautică în Uniunea Sovietică".

Într-o recentă declarație asupra realizărilor și perspectivelor în domeniul științelor spațiale, profesorul Sedov arăta: „Nivelul ridicat al dezvoltării științi-

fice, grație zborurilor cosmice, își aduce o contribuție tot mai amplă la progresul tehnologiei moderne, iar această influență se va accentua mereu. Savanții sovietici sînt încredințați că dezvoltarea societății umane și a vieții internaționale va fi strîns legată de succesele științei".

Ca specialist în problemele zborurilor orbitale, Leonid Sedov consideră că aparatele cosmice automate și cele locuite se vor „completa" unele pe altele: „Stațiile automate-laborator și navele avînd cosmonauți la bord joacă un rol esențial în cucerirea Cosmosului. Observațiile efectuate de om și senzațiile acestuia nu vor putea fi total înlocuite de sistemele automate, mai ales că pot să apară fenomene neprevăzute. Este însă fără îndoială că fiecare zbor pilotat trebuie precedat de un aparat automat «de recunoaștere». În afară de aceasta, automatele prezintă avantaje de siguranță, simplitate și economicitate".

În nenumărate rînduri, profesorul Sedov a fost solicitat să se refere la programul de explorări spațiale din U.R.S.S. Iată, în cîteva cuvinte, opinia sa: „Programul sovietic de cercetare a Cosmosului este foarte vast, el va continua să fie orientat în numeroase direcții, incluzînd zborurile unor nave automate sau cu echipaj pe trasee orbitale sau interplanetare".

În anul 1967, cu ocazia Simpozionului internațional „Efectul Coandă și unele probleme speciale de aerohidrodinamică", prof. L. Sedov ne-a vizitat țara la invitația Academiei Republicii Socialiste România.

A.A. BLAGONRAVOV — un susținător al colaborării cosmice

Savantul sovietic Anatoli Arkadievici Blagonravov s-a născut în anul 1894. A urmat cursurile cunoscutei Școli de artilerie „Mihailov", unde a dovedit o deosebită înclinație pentru disciplinele matematice și fizice. După ce a absolvit Școala superioară de artilerie, s-a înscris la facultatea de artilerie a Academiei tehnice militare, pe care a absolvit-o în anul 1929. Studiile strălucite pe care le-a făcut în facultate l-au recomandat de pe atunci pentru munca științifică, fiind oprit în cadrele didactice ale Academiei. În curînd este numit conducător al sectorului de cercetări în domeniul armamentului automat și după un răstimp relativ scurt devine organizatorul și șeful cate-

drei de armament automat la aceeaşi academie. Eminent dascăl, profesarul Blagonravov are contribuţii valoroase în tehnică şi în ştiinţa militară, concretizate în peste 25 de lucrări în domeniul armamentului. Lucrarea sa de mare amploare „Bazele proiectării armamentului automat" (1931) a permis fundamentarea calculului şi a stabilit direcţiile evolutive în construcţia armamentului artileristic. În anul 1938, A. Blaganravov devine doctor în ştiinţe tehnice şi primeşte gradul didactic de profesor universitar. În anul 1940 a fost distins cu titlul de Om de ştiinţă emerit al R.S.F.S.R., iar în 1941 generalului Blagonravov i s-a decernat Premiul de stat.

Ales în anul 1943 membru corespondent al Academiei de ştiinţe a U.R.S.S., savantul A. A. Blagonravov devine peste trei ani preşedinte al Academiei de ştiinţe artileristice. Preocupat de probleme de balistică exteriaoră, profesorul A. Blagonravov a prezentat numeroase lucrări şi comunicări ştiinţifice cu privire la fenomenele arderii pulberilor şi altor substanţe combustibile, stabilind corelaţii fundamentale între acestea şi evoluţia pe traiectorie a corpurilor balistice. Atras încă din tinereţe de lucrările lui Ţiolkovski, prof. Blagonravov a colaborat cu specialiştii din grupul lui S. P. Koroliov, „constructarul principal" al primilor sateliţi sovietici şi al multor aparate cosmice.

Pentru contribuţia sa deosebit de amplă la tehnica mijloacelor pentru studiul atmosferei înalte şi al Cosmosului, prof. Blagonravov a fost numit preşedinte al Comisiei sovietice pentru explorarea şi utilizarea spaţiului cosmic. În această calitate el şi-a adus un mare aport în principalele etape parcurse de cosmonautica sovietică. Preocupat în cel mai înalt grad de evoluţia programului spaţial sovietic, prof. Blagonravov a subliniat că „acest program asigură cosmonauţilor sovietici un loc de o importanţă extraordinară : ei vor fi utilizaţi în cele mai lungi zboruri cosmice !"

În ultimii ani, în atenţia comisiei conduse de profesorul Blagonravov a intrat şi problema cooperării internaţionale în domeniul astronauticii. Într-un interviu acordat unui ziarist italian în luna iulie 1969, prof. Blagonravov arată : „Cooperarea spaţială dintre S.U.A. şi U.R.S.S. există de mai mulţi ani, deşi ea încă nu este la nivelul la care ar trebui să fie pentru a deveni integral utilizabilă. Savanţii sovietici şi cei americani au schimbat informaţii practice şi teoretice asupra unui mare număr de cercetări efectuate, prima experienţă spaţială sovieto-americană desfăşurîndu-se în 1964. În prezent specialiştii sovietici şi americani colaborează la elaborarea unei opere comune, care rezumă rezultatele cercetărilor de medicină şi biologie spaţială. Dar aceste contacte sînt încă destul de reduse".

Am putea adăuga la exemplul dat de prof. Blagonravov şi numeroasele traduceri de lucrări spaţiale între edituri din U.R.S.S. şi S.U.A., precum şi apariţia în limba rusă a unor publicaţii americane de astronautică.

EDWIN E. ALDRIN jr. — „Drumul spre Lună a fost lung și sinuos"

Colonelul aviator *Edwin E. Aldrin jr.* s-a născut la 20 ianuarie 1930 în orașul Montclair, statul New Jersey. Tatăl său este, de asemenea, colonel aviator, în prezent pensionar, iar mama sa, decedată în urmă cu mai mulți ani, se numea Marion Moon ⋆ ! După cum a declarat însuși Aldrin, familia sa este originară din Belgia, iar în decursul secolului al XVI-lea a emigrat în Suedia, unde majoritatea Aldrinilor au exercitat meseria de fierar. Bunicul lui Edwin, Eugen, și el fierar, a emigrat în America la sfîrșitul secolului trecut. Porecla de „Buzz" a provenit de la pronunțarea defectuoasă de către una dintre surorile sale mai mari a cuvintelor „baby brother" („micul frate") ; ea spunea în loc de „brother" — „buzzer".

⋆ În limba engleză, cuvîntul „Moon" înseamnă Lună (F. Z.).

Aldrin este blond, puțin chel, are ochii de un albastru limpede, dar care în anumite ocazii pot părea de gheață, este înalt de 1,76 de metri și de cînd era adolescent cîntărește mereu 76 de kilograme ! În liceu, pe care l-a urmat la Montclair, juca fotbal american ; apoi a practicat atletismul, dovedind o deosebită înclinare pentru săritura cu prăjina, unde a realizat chiar salturi de 4,20 m, ceea ce constituia o performanță pentru un amator, în perioada în care nu fuseseră încă realizate prăjini din fibre de sticlă.

Despre pasiunea sa pentru aeronautică, Aldrin povestește următoarele : „Ca și mulți dintre colegii mei, pot spune că am prins dragoste de aviație din cea mai fragedă copilărie. Tatăl meu a devenit ofițer de aviație în 1917, apoi a fost numit comandant al serviciului aerian la compania Standard Oil și, ulterior, director al aeroportului din Newark... Am zburat prima dată cu un aeroplan «Lockheed Veeda» alb și roșu, pe cînd aveam numai un an și jumătate... Ca adolescent mă pasiona să construiesc aeromodele și încă de la nouă ani eram hotărît să devin pilot..."

După ce și-a luat examenul de maturitate la liceul din orașul natal, Edwin s-a înscris la Academia militară din West Point. Aici a devenit prieten cu doi dintre cosmonauții cunoscuți : *Frank Borman*, care era cu un an mai mare, și *Ed. White* — cu un an mai mic. De regretatul Ed. White l-a legat o strînsă prietenie, în care atletismul a jucat un rol de prim ordin.

Edwin a învățat foarte bine, reușind să absolve academia al treilea din 475 de colegi ! În anul 1951 a fost numit locțiitor al comandantului Academiei de aero-

nautică. În această perioadă a cunoscut-o pe viitoarea sa soție, Joan Archer, o tînără de origine italiană, diplomată în arta dramatică de la Universitatea din Columbia și artistă la televiziune. În 1954 cei doi tineri s-au căsătorit, iar în iulie 1956 au plecat în Europa, unde fusese dislocat regimentul de aviație reactivă al lui Edwin.

„Perioada celor 3 ani petrecuți în Europa — povestește Aldrin — a fost pentru mine și soția mea una dintre cele mai fericite din viața noastră. Nu numai că am plecat din Statele Unite cu un singur fiu (Michael, azi de 14 ani — *F.Z.*) și ne-am întors cu trei (Janice, azi de 12 ani, și Andrei, de 11 ani — *F.Z.*), dar și pentru că am putut vizita «lumea veche» ; am lăsat copiii la o fräulein — o instituție care la noi în America nu există — și am vizitat Italia, Spania, Riviera franceză..." Aici Aldrin a avut ocazia să se inițieze în tehnica sportului subacvatic, care, în afara unor satisfacții personale (a atins chiar adîncimi de 40—50 m), i-a fost de mare ajutor în perioada pregătirii zborului pe nava „Gemini".

Convins de necesitatea perfecționării sale, Aldrin s-a înscris la Institutul tehnologic din Massachusetts, de îndată ce a revenit în America, în iulie 1959. Din cauza unei hepatite contractate în același an, pe timpul unei excursii în localitatea italiană Sala (lîngă Napoli — *F.Z.*), de unde era originară soția sa, Aldrin a întîmpinat mari greutăți în primul an de studii. Reușește totuși să-și ia examenele, dar se află în fața unei dileme greu de rezolvat : să se mulțumească cu titlul de inginer și să se înscrie la cursurile de piloți-experimentatori, pe acea vreme obligatorii pentru cine voia să intre în grupul de astronauți *, sau să-și continue studiile spre a-și lua doctoratul... Dar în 1963, cînd urma să le termine, era prea în vîrstă pentru a începe o pregătire de pilot-încercător. Aldrin povestește cum a soluționat această dilemă : „Am sfîrșit prin a rămîne la institut, deoarece cu hepatita de care am suferit nu eram sigur că voi reuși să trec de severa vizită medicală impusă de N.A.S.A., așa că am preferat să devin un bun doctor în astronautică decît un pilot-încercător obligat să zboare numai în atmosferă !..."

Alegerea lui s-a dovedit excelentă : la puțină vreme după ce și-a luat doctoratul cu o teză asupra întîlnirii a două nave orbitale și a fost angajat la Houston ca tehnician, N.A.S.A. a inițiat un nou concurs pentru selecționarea de cosmonauți. De această dată elementul preferențial era titlul academic și nu cel de pilot-încercător, așa că Aldrin, cu experiența sa de aviator militar și cu o pregătire fizică foarte bună, a intrat cu ușurință, în octombrie 1963, în grupul al treilea de astronauți.

La puțin timp după începerea pregătirilor, o fractură la genunchi l-a scos aproape complet din programul „Gemini". Din fericire, se reface destul de repede și mai prinde „ultimul tren" : este numit copilot al lui *Jim Lovell* pentru misiunea „Gemini"-12, cu care — de altfel — s-a și încheiat acest program.

Este interesant faptul că, deși Aldrin era un specialist în probleme de întîlnire orbitală a două cosmonave **, i s-a încre-

---

* În acea perioadă, președintele John Kennedy anunțase programul pentru cucerirea Lunii și Aldrin dorea să devină astronaut.

** În cercul colegilor el era supranumit „domnul rendez-vous".

dinţat sarcina de a studia dificultăţile activităţii în afara navei (EVA, de la „extravehicular activity"). Cu această ocazie, Aldrin şi-a putut valorifica pe deplin cunoştinţele lui în sportul subacvatic. „Buzz" a pornit ferm să experimenteze lucrul în afara navei, simulînd imponderabilitatea prin cufundare în apă. După o idee a Institutului de cercetări fizice din Maryland, au fost confecţionate machetele din metal ale cabinei „Gemini" şi ale rachetei „Agena", precum şi costume speciale de scafandru, în care greutatea specifică era identică cu cea a apei. Cu acest echipament Aldrin şi Lovell au efectuat pregătirile necesare în ştrandul Academiei militare din Mc-Donogh. Nenumăratele ore petrecute la antrenamentul sub apă i-au permis lui Aldrin să obţină rezultate excelente, concretizate în noiembrie 1966 printr-un record de şedere în afara cabinei cosmice : 330 de minute ! Ca urmare a rezultatelor lui şi a experienţelor făcute, s-a putut proceda efectiv la o standardizare a procedeelor ce trebuie folosite în activitatea extravehiculară.

Soţia sa, Joan, povesteşte că, urmărind la televiziune periplul spaţial al soţului ei, a fost foarte impresionată de calmul cu care „Buzz" relata toate mişcările efectuate în vidul cosmic, precum şi de momentele amerizării : în Atlantic era o hulă puternică, iar Aldrin suferea totdeauna de rău de mare...

Fiind convins că va fi inclus în programul „Apollo", Aldrin s-a menţinut la un stadiu ridicat de pregătire.

Cunoştinţele profesionale excelente, experienţa celor aproximativ 4 000 ore de zbor, felul magistral în care s-a achitat de misiunea sa spaţială la bordul navei „Gemini"-12, calmul şi rigurozitatea acţiunilor sale i-au adus lui Aldrin meritul de a fi al doilea om care a păşit pe Lună !

Activitatea depusă de Aldrin în cabina „Columbia" pe traiectoriile spre Lună, respectiv spre Pămînt, precum şi în modulul lunar botezat „Vulturul" a fost deosebit de fructuoasă. Dar cele mai emoţionante momente le-a petrecut Aldrin în ziua de 21 iulie, pe solul neprietenos al Selenei : a fotografiat coborîrea comandantului Armstrong, a coborît el însuşi, a experimentat mersul pe Selena, a contribuit la montarea aparaturii aduse şi la transportarea pe Terra a rocilor lunare.

Iată cîteva dintre notiţele sale scrise în zilele de carantină, privitoare la plimbarea pe Lună : „...Cred că mersul cel mai potrivit pe Lună este cu paşi mari. Trebuie să spun că am găsit acest fel de mers în mod spontan, instinctiv... Singura greutate o constituie oprirea : ea are loc întotdeauna după ce ai mai făcut cîţiva paşi în plus din momentul cînd te-ai hotărît să te opreşti... Chiar şi schimbarea direcţiei prezintă unele probleme... N-am încercat să alerg pe Lună, dar cred că trebuie să procedezi ca jucătorii de rugbi care fug în zigzag, pentru a-şi evita adversarii... Eu cred că, după ieşirea din modulul lunar, fiecare (cosmonaut care va mai coborî pe Lună — F.Z.) trebuie să-şi dedice primele 10—15 minute căutării sistemului de mers cel mai armonios... Unele dintre faptele care m-au surprins în timpul plimbării lunare au fost : dificultatea

de a evalua raportul dintre poziția corpului meu și sol; ...cît anume să mă aplec pentru a compensa greutatea purtată în spate; faptul că n-am simțit nici un moment nevoia de a ne opri, de a ne odihni; ...toate mișcările, toate deplasările, toate traiectoriile obiectelor sînt diferite pe Lună... Pe Lună piciorul se afundă, iar urma cizmei se imprimă adînc. La fiecare pas îmi era teamă că mă scufund... Aveam impresia că alunecăm, ceea ce ne-a provocat unele pierderi de echilibru... Toate acestea arată că omul care înfruntă un corp ceresc... trebuie să verifice totul direct, concret și să nu se încreadă în nici o asemănare. Ni s-a spus să verificăm din cînd în cînd dacă putem sări pe prima treaptă a scării. Am repetat experiența... Era ceva să te pomenești la aproape doi metri, pe o scară, dintr-un singur salt...

Din punct de vedere tehnic, operația cea mai anevoioasă a fost înfigerea în solul lunar a tuburilor metalice necesare recoltării probelor de praf și nisip...

Discutînd (cu Armstrong — F.Z.) în timpul zborului de întoarcere, am descoperit că avuseserăm aceeași emoție, o emoție unică, irepetabilă. Îmi amintesc un anumit moment: la sfîrșitul lucrului, reintrați în modul, ne-am privit în ochi. Am simțit că trăisem o mare aventură. Nici un om înaintea noastră nu ajunsese atît de departe și nu fusese atît de separat de lumea sa..."

Printre cosmonauți, „domnul rendez-vous" este renumit pentru umorul său anglo-saxon. Se povestește că, fiind întrebat dacă nu găsește oportună suspendarea costisitorului program cosmic, „Buzz" a răspuns: „Pentru mine este tot una. Numai să nu-l întrerupă cînd noi vom fi acolo sus!" Altă dată a răspuns celor care l-au întrebat cum a reușit să fie selecționat pentru coborîrea pe Lună: „Consider că ei (N.A.S.A. — F.Z.) au făcut cea mai bună alegere!"

Familia Aldrin locuiește în apropiere de Centrul spațial de la Houston, într-o vilă amenajată cu mult gust. „Buzz" își crește copiii după moda spartană. Este un om liniștit, reflectează mult, îi place să lucreze pe lîngă casă în momentele libere și să fumeze din pipă. Sub o înfățișare cam neprietenoasă se ascunde un om amabil, cu o extraordinară aptitudine pentru lucrul metodic. Soția sa, recent devenită regizor la Teatrul „Clear Creek Country", îl apreciază foarte mult pentru atenția acordată căminului.

Fl. Z.

Vă oferim un periplu temporal

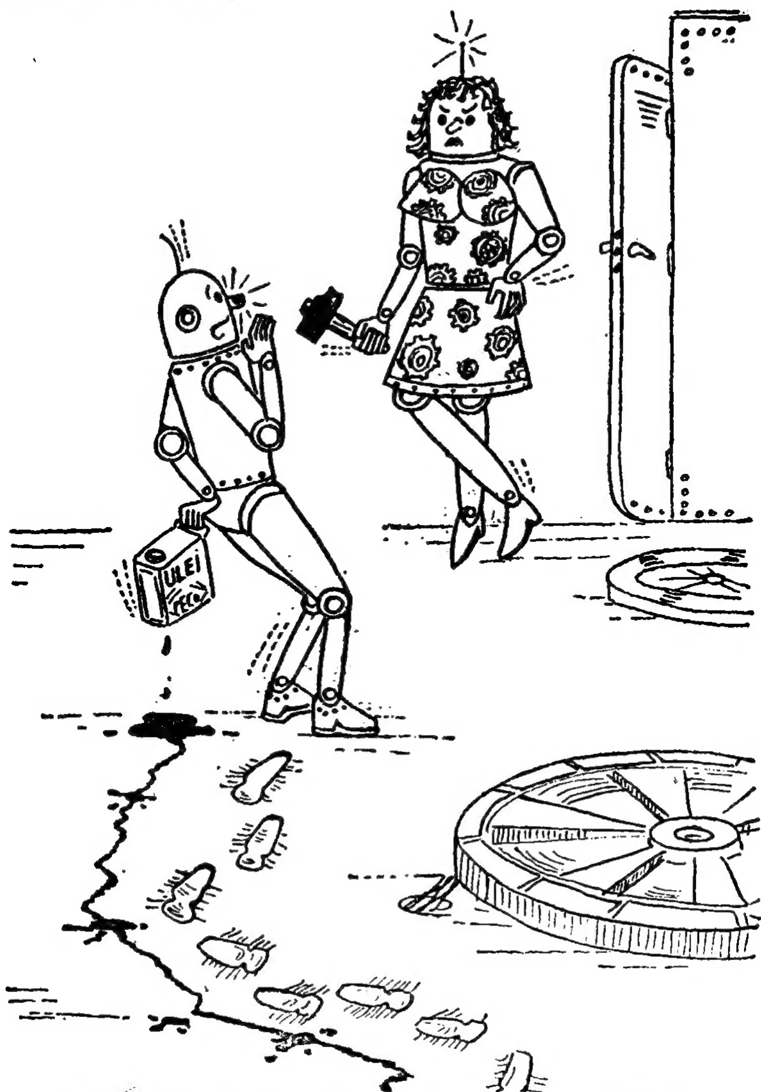
Pentru toti fanii science-fiction-ului. ALMANAHUL „ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ-1970" constituie o lucrare de primă importanţă, o veritabilă maşină de călătorit în timp. Mai întîi în trecut : pentru prima dată veţi avea posibilitatea să contemplaţi panoramic marile piscuri ale progresului ştiinţific din perioada 1960—1970, cel mai uluitor deceniu din ultimul milion de ani, sigilat de prezenţa omului. Depăşirea cotei 100 la particulele elementare, laserul, quasarii, pulsarii, naşterea radioelectronicii cuantice, demitizarea gazelor nobile, vehiculele cu pernă de aer, mondocomunicaţiile, a treia generaţie a computerelor, motorul Wankel, descifrarea codului genetic, sinteza vieţii, grefa inimii şi aselenizarea omului — iată tot atîtea cuceriri reale care li s-ar fi părut fantastice, chiar clasicilor anticipaţiei din secolul trecut.

După această retrospectivă necesară unui cronozbor, urmează saltul spre mileniul III. Cele mai palpitante probleme ale viitorului se perindă cu un comentariu competent şi prestigios ilustrat : omul pe calea cuceririi oceanelor, automatizarea totală a telefoniei mondiale, olfactronica, opiniile unui viitorolog, automobilul în perspectiva anului 2000, vehiculele cu care vom explora planetele.

Pentru cei doritori să întrevadă profilul artei secolului XXI, Adrian Rogoz a realizat un serial internaţional : CIBERARTELE, din care veţi vedea că aportul României la plăsmuirea frumosului de mîine este esenţial. Această viziune este întregită de strania povestire ştiinţifico-fantastică : „Elegie pentru ultimul Barlington" de Dorel Dorian.

UMOR

Desen de MIHU ANTIN

— *Zău, Mărioara, vin drept de la şedinţa de asamblare.*

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire,
muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

IMPORTANT

Reînoiți-vă abonamentele pentru anul 1970.

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi pentru a vă asigura continuitatea în primirea colecției.

Prețul unui abonament este de:

- *anual .... 24 lei*
- *pe șase luni .... 12 lei*
- *pe trei luni .... 6 lei*

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile PTTR la factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi, instituții, școli și licee.

IANUARIE 1970
PREȚUL 1 LEU | 41007